

Sirdaryo tuman axborot-kutubxona markazi axborot-bibliografiya xizmati



*10-dekabr O'zbekiston Respublikasi davlat madhiyasi qabul qilingan
kuniga bibliografik qo'llanma*

2023-yil

1992-yil 10-dekabrda “O‘zbekiston Respublikasining Davlat madhiyasi to‘g‘risida”gi qonun imzolandi.

– Davlatimiz madhiyasi qudratli kuchga ega. Ona Vatanini sevgan, o‘zi tug‘ilib o‘sgan yurtga o‘zini daxldor deb bilgan har bir kishi uning qudratiyu zalvorini his qilishi shubhasiz, – deydi boks bo‘yicha jahon chempioni, Olimpiya o‘yinlari sovrindori Shahram G‘iyosov. – Xalqaro sport arenalarida yurt sha‘ni uchun maydonga chiqqan har bir sportchining xayolida Ona Vatan bayrog‘ini baland ko‘tarish, madhiyasini baralla yangratish fikri, istagi uni bir zum bo‘lsa ham tark etmaydi. Har safar nufuzli musobaqalarda g‘alabamiz sharafiga madhiyamiz yangraganida, O‘zbekiston farzandi ekanimizdan dilimizda cheksiz faxr tuyamiz. Bu tuyg‘u bizga ulkan g‘ayrat-shijoat bag‘ishlaydi, yangidan-yangi g‘alabalar sari ruhlantiradi

O‘zbekiston Respublikasi Davlat madhiyasi qabul qilinganligiga ham 30-yil to‘ldi. Qonunda madhiyamiz davlat suverenitetining ramzi, unga katta ehtirom bilan qarash har bir yurtdoshimizning vatanparvarlik burchidir deb belgilab qo‘yilgan.

O‘zbekiston fuqarolari, shuningdek, mamlakatimizda yashab turgan boshqa shaxslar ham madhiyamizni hurmat qilishi shartligi alohida ta’kidlangan. Davlat madhiyasining muallifi O‘zbekiston Qahramoni, O‘zbekiston xalq shoiri Abdulla Oripov bo‘lib, musiqasini O‘zbekiston xalq artisti, atoqli bastakor Mutal Burhonov yaratgan.

Madhiyada xalqimizning ezgu orzu-umidlari, kelajakka mustahkam ishonchi teran ifodalangan. Unda mardona va sharaflarga boy o‘tmishimiz, milliy an’ana va qadriyatlarimiz, tinchlik, osoyishtalik, millatlararo totuvlik va birodarlik kabi umuminsoniy tuyg‘ular tarannum etilgan.

Madhiya – qalbida o‘z Vataniga muhabbat va sadoqat tuyg‘usi bor har qanday kishida milliy g‘urur, o‘ziga xos faxr, eng muhimi yurtga mehr “Madhiya - ona vatanim” uyg‘otadi. Bu milliy timsolda xalqning o‘tmishi, buguni va kelajagi, shuningdek, ziynati, orzu - o‘yi, maslak - maqsadi mujassam. O‘zbekiston davlat madhiyasi yangraganda, «Serquyosh» so‘zi jaranglashi bilan butun vujudimizda ajib entikish, dilimizda cheksiz iftixor tuyg‘usini his etamiz. Chunki unda yurtimiz tarovati, buyuk kelajak barpo etish yo‘lida fidokorona mehnat qilayotgan xalqimizning orzu - intilishlari, O‘zbekistonimizning jahon hamjamiyatida tobora yuksalib borayotgan obro‘- e’tibori, hech kimdan kam bo‘lmay, kelajakka qat’iy ishonch bilan intilayotgan yoshlarimizning azmu shijoati aks etgan. O‘zbekistonda mustaqillik yillarida xalqimizning ma’naviyatini yuksaltirish, yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash masalasiga alohida e’tibor qaratilmoqda.

O‘zbekiston Respublikasi madhiyasi yoshlarda Vatanga muhabbat, boy tariximizga, milliy o‘zligimizga chuqur hurmatni shakllantirishda, farzandlarimizning har tomonlama barkamol va yetuk insonlar bo‘lib voyaga yetishida muhim tarbiyaviy vosita bo‘lib xizmat qilmoqda.

Inson vujudidagi salomatlik yetmish ikki tomirdagi qon aylanishining mo'tadilligi bilan baholansa, uning jamiyatdagi obro' - e'tibori, odamiylik qiyofasi yana ikki mezonda chamalanadi - Iymon va Vijdon. Zero, iymoni pok odam ezgulikka moyil bo'ladi.

U har doim yon - atrofdagi kishilarga, demakki, yurtiga, Vataniga xizmat qilishni o'zining insoniylik burchi deb biladi. Vijdon uyg'oqligi esa kishini sergaklikka, o'zi tug'ilib o'sgan yurtiga oid har qanday jarayonga daxldorlik hissini tarbiyalaydi. Bu xislatlar vatanparvarlikdan dalolatdir.

Davlat ramzlari ham vatanparvarlik fazilatini shakllantiruvchi, shu aziz yurtimizni jonu dildan sevisga undovchi muhim vositadir. Yurtimiz mustaqillikka erishgach, xalqimizning azaliy orzu - istaklari, ezgu intilishlari O'zbekiston Respublikasining davlat ramzlarida o'zining yorqin ifodasini topdi. Chunonchi, Vatanimiz madhiyasi ham uning o'zi kabi aziz va muqaddasdir.

1992 yil 10 dekabr tariximizga mustaqilligimizni mustahkamlash davrining muhim voqeligi sodir bo'lgan kun sifatida kirdi. Bilasiz, ushbu sanada O'zbekiston Respublikasi davlat madhiyasining huquqiy maqomini belgilovchi qonun qabul qilindi. Madhiyamiz mamlakat mustaqilligi, xalq ozodligi davlatning buyuk kelajagi haqida kuylaydigan, farovon jamiyat qurilishi yo'lida fidokorona mehnat, bunyodkorlik va tadbirkorlikka ruh bag'ishlashga xizmat qiladigan istiqlol ramzidir. Serquyosh, hur o'lkam, elga baxt, najot, Sen o'zing do'stlarga yo'ldosh, mehribon.



Yashnagay to'abed ilmu fan, ijod, Shuhrating porlasin, toki bor jahon... Ana shunday satrlar bilan boshlanuvchi O'zbekiston Respublikasi Davlat madhiyasi yangrab, bayrog'imiz boshimiz uzra hilpiraganda, ozod Vatanimizga nisbatan qalbimizning tub-tubida g'urur paydo bo'ladi, hurmate'tibor kuchayadi, faxr - iftixor hissi jo'sh uradi. Bu muazzam sado azmu shijoatli xalqimizning ruhiga ruh, kuchiga

kuch bag‘ishlab, yangidan - yangi bunyodkorlik ishlariga da'vat etadi. Madhiya faqat madh etish uchun emas, balki e'tiqodning ifodalanishidir.



Davlat ramzlarida xalqning azaliy orzulari, uning ezgu niyatlari, bugungi hayot mazmuni aks etadi. Davlat madhiyasining huquqiy maqomi maxsus qonun bilan mustahkamlanib, uning maqsadi davlat suverenitetiga bo‘lgan e'tiqodning rasmiyligini ta'minlash, davlat suverenitetining idrok qilinishi uchun matn va musiqa yordamida ifodalashdan iboratdir.

O‘zbekiston Respublikasi Davlat madhiyasi mustaqillikka e'tiqodni targ‘ib qiladi. Uning matni fuqarolarimizni mustaqil davlat qurish yo‘lida matonat va jasoratga, sabr-toqat va fidokorlikka, tashabbuskorlik va kurashga chaqiradi, milliy g‘ururni uyg‘otadi. Madhiyamiz bayramlar, siyosiy chiqishlar, sport anjumanlari, rasmiy davlat qabullari, ahamiyatli mitinglar, turli davlat boshliqlarini kutib olish va kuzatish marosimlari hamda qonun bilan belgilangan boshqa hollarda ijro etilib, davlat suverenitetiga e'tiqod va hurmatni rasmiy musiqa hamda matn bilan ifoda etadi.

Yurtimiz vakillari ishtirok etadigan xalqaro miqyosdagi siyosiy, iqtisodiy, madaniy-ma'rifiy tadbirlar va sport musobaqalarida mazkur shukuhli tarona jaranglaganda qalblarimiz faxru iftixorga to‘ladi. Bu ulug‘vor qasidani tinglaganda, kuylaganda beixtiyor eng jo‘shqin, umidbaxsh tuyg‘ular junbushga keladi.

Ko‘z oldimizda ezgu niyatlari o‘ziga hos xalqimiz, ona-Vatanimizning tarovati, boy tarixi, saodatli buguni va buyuk kelajagi namoyon bo‘ladi. Yuksak vatanparvarlik tuyg‘usini mujassam etgan madhiyamiz bugun ta'lim maskanlarida yosh avlodning Vatanga muhabbat ruhida kamol topishiga xizmat qilmoqda.

Endi harf taniy boshlagan jajji farzandlarimiz millatimizning bosh qo‘shig‘ini kuylay boshlaganida sevinchdan hayajonga tushamiz. Bunday lahzalarda xalq va Vatan ulug‘langan qo‘shiq insonlar qalbiga yuksak va beg‘ubor tuyg‘ularni jo etishga,

bu yorug‘ olamni yanada munavvar ko‘rsatadigan ilohiy mo‘jiza ekanligiga yana bir bor amin bo‘lamiz.

Yurtning eng ulug‘ qo‘shig‘ini e'zozlash, yod olish va baralla kuylash har bir yurtdoshimizning burchidir. Shukurki, mamlakatimizda tinchlik - osoyishtalik, totuvlik hamda inoqlik, birdamlik va hamjihatlik hukm surayotir. Vatanimizning kuch - qudrati, salohiyati, obro‘ - e'tibori ham tobora yuksalmoqda.

Eng muhimi, ozod yurtimizning hech kimdan kam bo‘lmagan farzandlari kelajakka qat'iy ishonch bilan yuksak marralar sari dadil odimlamoqda.

Har tongni madhiyamiz sadolari bilan qarshi olamiz. Qalbimizda yangi kunga, istiqlolga va bugungi tinch-osoyishta hayotimizga shukronalik, kelajakka qat'iy ishonch tuyg‘usi jo‘sh uradi.

Demak istiqlolimizni, yurtimizning kuch - qudrati, xalqimizning aql - zakovati, ajdodlarimizning shon - shuhrati va avlodlarimizning yorug‘ kelajagini sharafllovchi bu tarona asrlar osha baralla yangrayveradi.

Adabiyotlar

Каримов Ислон. Буйук келажакимизнинг ҳуқуқий кафолати [матн]: / И. Каримов.-Тошкент: Шарқ, 1993.-32 б.

Дилларда Ватан мадҳи. [матн]: / Тошкент: O‘zbekiston NMIU, 2007.-96 б.

Имомназаров. Муҳаммаджон. Миллий маънавиятимиз назариясига чизгилар [матн]: / М. Имомназаров.- Тошкент: Шарқ, 1998.-240 б.

Ўзбекистон Республикаси маъмурий-худудий тузилиши. [матн]: Қонуний ҳужжатлар / Тошкент: Ўзбекистон, 1996.-280 б.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясини ўрганиш.[матн]: Сиёсий / Тошкент: Шарқ, 2001.-192 б.

Тоир Махмуд. Янгиланаётган Ўзбекистон [матн]: / М. Тоир. –Тошкент: Маънавият, 2018.-240 б.

Mo‘minov Abdulxay. Inson Huquqlari. [matn]: A.R. Mo‘minov, M/ Alisherovich. –Toshkent: Adolat, 2013.-504 b.

Husanov. Ozod. Konstitsiyaviy huquq. [matn]: O. Husanov, Toshkent: Ilm ziyo? 2006.-279 b.

Vaqtli davriy nashrlarda

Мўминова, М. Оламини Махлиё айлаган диёр: [10 декабрь-Ўзбекистон Республикаси давлат мадҳияси қабул қилинган кун] / М. Мўминова // Янги Ўзбекистон.-2023-8 декабрь.-Б.2

Халқимизнинг ғурур-ифтихори рамзи:[10декабр-Ўзбекистон Республикаси давлат мадҳияси қабул қилинган кун] // Янги Ўзбекистон.-2023.-10 декабрь

<http://www.uzbekistan-geneva.ch/10-dekabr-o-zbekiston-respublikasining-davlat-madhiyasi-qabul.html>